

Kaupunginhallitus 27.10.2025 § 315

§ 315

Valtuustokysymys HPV-rokotecattavuuden nostamisesta (Kv-asia)

Valmistelijat / lisätiedot:
Ikäheimonen Taru

etunimi.sukunimi@espoo.fi
Puhelinnumero 09 816 21

Päätösehdotus

Esittelijä
Kaupunginjohtaja Mykkänen Kai

Kaupunginhallitus ehdottaa, että valtuusto merkitsee selostusosan tiedoksi vastauksena valtuutettu Taru Salovaaran ym. 22.9.2025 jättämään valtuustokysymykseen HPV-rokotecattavuuden nostamisesta Espoossa ja toteaa kysymykseen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Päätös

Kaupunginhallitus:
Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Selostus

Tiivistelmä

- HPV-rokotuskattavuus Espoossa ja Länsi-Uudellamaalla on ollut pitkään hyvä, mutta on viime aikoina laskussa, kuten koko maassa. Rokotuskattavuuden nostaminen on tärkeää, jotta HPV-peräiset syövät voidaan hävittää.
- Rokotedisinformaatio aiheuttaa epätietoisuutta ja hämmennystä, mikä osaltaan selittää Suomen alhaista HPV-rokotecattavuutta. Oikean tiedon jakaminen on keskeistä kattavuuden parantamisessa.
- HPV-rokotus tarjotaan maksutta osana kansallista rokotusohjelmaa, ja THL suosittelee rokotussarjan aloittamista alakoulussa viidennellä luokalla. Rokotussarjaa voi täydentää myöhemminkin.
- Espoon kaupungin ja Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen yhteistyö rokotuskattavuuden nostamisessa on vielä vähäistä, ja tiedottamisessa koulujen ja terveydenhoitajien yhteistyössä on kehitettävää.
- Tietoa HPV-rokotuksista jaetaan neuvoloissa, koulu- ja opiskeluterveydenhuollossa sekä Wilma-viestien kautta. Viestintämateriaalia on saatavilla useilla kielillä THL:n toimesta.

Valtuustoaloite

Valtuutettu Taru Salovaara sekä 29 muuta valtuutettua ovat esittäneet 22.9.2025 päivätyn valtuustokysymyksen HPV-rokotecattavuuden nostamisesta.

Tausta

Syyskuussa vietetään gynekologisten syöpien tietoisuuskuukautta. Kohdunkaulansyöpä on yleisin HPV:n eli ihmisen papilloomaviruksen aiheuttamista syövistä. Syöpien lisäksi HPV aiheuttaa kondyloomia. Noin 80 prosenttia ihmisistä saa elämänsä aikana HPV:n. HPV-peräiset syövät voidaan hävittää rokotuskattavuutta nostamalla. Tavoitteen saavuttamiseksi tyttöjen rokotuskattavuus tulee olla yli 90 % ja poikien rokotuskattavuutta tulee nostaa merkittävästi. Espoossa ja Länsi-Uudellamaalla rokotuskattavuus on ollut pitkään hyvällä tasolla, mutta koko maan tavoin rokotuskattavuus on laskussa.

Rokotedisinformaatio eli tarkoituksellisesti väärän, vailla tieteellistä näyttöä olevan tiedon levittäminen rokotteista aiheuttaa ymmärrettävästi epätietoisuutta ja hämmennystä lapsissa, nuorissa ja heidän vanhemmissaan. Disinformaatio voi osin selittää Suomen suhteellisen alhaista HPV-rokotekattavuutta. Siksi oikean tiedon jakaminen on keskeisessä roolissa rokotuskattavuuden nostamisessa. HPV-rokotus tarjotaan maksutta osana kansallista rokotusohjelmaa.

THL suosittelee, että HPV-rokotussarja aloitetaan alakoulussa viidennellä luokalla. Jos lapsi ei ole saanut HPV-rokotuksia alakoulussa tai jos hänen rokotussarjansa on jäänyt kesken, rokotussarja voidaan aloittaa tai sitä voidaan täydentää vielä yläkoulussa tai toisella asteella. Lain mukaan Kunnan on toimittava hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa ja tuettava sitä asiantuntemuksellaan. Espoossa kouluilla ja oppilaitoksilla on tärkeä rooli tässä työssä.

1. Millaista rokotuskattavuuden nostamiseen tähtäävää yhteistyötä Espoon kaupunki tekee Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen kanssa?

Espoon kaupungin ja hyvinvointialueen yhteistyö on vielä melko vähäistä. Vaikka rokotuksista tiedottaminen on hyvinvointialueen palveluiden vastuulla, sekä Espoon kaupungissa että hyvinvointialueella nähdään yhteistyössä parantamisen varaa. Kaikkien kansallisen rokotusohjelmaan kuuluvien rokotusten tiedottamisessa koulujen ja terveydenhoitajien yhteistyössä on vielä kehitettävää. Terveystietäjät ovat yksittäisissä kouluissa käyneet oppitunnilla kertomassa rokotuksista ja niiden hyödyistä yleisesti, mutta systemaattista tämä ei vielä ole. Espoon kaupunki viestii ensisijaisesti kaupungin omista palveluista, vaikka laajasti kaikkia espoolaisia koskevassa viestinnässä tehdään luonnollisesti yhteistyötä hyvinvointialueen kanssa.

2. Missä rokotusikäisille espoolaisille lapsille ja nuorille sekä heidän vanhemmilleen jaetaan tietoa HPV-rokotuksista?

Tietoa HPV-rokotuksesta (ja kaikista kansallisista rokotusohjelmaan kuuluvista rokotteista) asiakkaat saavat neuvolassa sekä koulu- ja opiskeluterveydenhuollon vastaanotoilla. Tietoa lähetetään myös Wilma-viestien kautta.

3. Miten tiedottamisessa on huomioitu kielellinen saavutettavuus ja tiedottaminen eri kielillä?

THL (Terveyden ja hyvinvoinnin laitos) on tehnyt viestintämateriaalia HPV-rokotteesta, joita hyvinvointialue hyödyntää viestinnässään. Esitteitä on saatavilla suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi. THL:n sivuilta löytyy malliviesti koteihin lähetettäväksi yhdeksällä eri kielellä: suomeksi, selkosuomeksi, ruotsiksi, englanniksi, viroksi, ukrainaksi, venäjäksi, somaliksi ja arabiaksi.

[HPV- eli papilloomavirusrokote - THL](#)

[Esitteet ja viestintämateriaalit HPV-rokotteesta - THL](#)

[Papilloomavirus ja HPV-rokote eri kielillä - THL](#)

Vastauksissa on käytetty hyvinvointialueen asiantuntijoiden, kasvun ja oppimisen toimialan asiantuntijoiden, viestintäjohtajan sekä hyvinvoinnin, terveyden ja osallisuuden edistämisen asiantuntijoiden tietoja HPV-rokote kattavuuden tiedottamisesta ja yhteistyöstä.

Päätöshistoria

Liitteet

Oheismateriaali

- Valtuustokysymys HPV-rokote kattavuuden nostamisesta

Tiedoksi